

נכחו:

- היו"ר ב. אבניאל
- מ. אולמרט
- כ. אזניה
- מ. ארם
- א. וילנסקה
- ח. יהודה
- י. ניצני
- ש. שורש

מוזמנים:

- ד"ר רענן וייץ
- מר נגבי - משרד המשפטים
- ד"ר לבנטל - משרד המטחר והתעשייה

סדר-היום:

- (א) סקירת ד"ר ר. וייץ על מצב החקלאות
- (ב) חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים.

- - - -

(א) סקירת ד"ר ר. וייץ על מצב החקלאות

היו"ר ב. אבניאל:

אני רוצה לקדם בכרכה את ד"ר ר. וייץ. נשמע ממנו היום חלק מסקירתו, ואת הסקירה העיקרית - על הכעיות העומדות בפני ההתישבות החדשה, ואולי גם הותיקה - נעביר לאחר הפגרה. לכן נשמע היום רק סקירה מרוכזת על מה שהושג ממחינת קליטה חדשה בהתישבות החדשה מיום קום המדינה.

ד"ר ר. וייץ:

האמת היא שכפי שבניתי את הדברים שרציתי להביא לפניכם, הסקירה לא היתה מחצית אלא פחות ממחצית, כי רציתי לעשותה מעין פרוזדור לשרקלין, ואת העיקר להעמיד על בעיות יסוד - לאן אנו הולכים ואנה נגיע. אבל אני מקבל את הצעת היו"ר ומצטרף אליה, ועל כן אסתפק רק בכעין הקדמה למה שיבוא.

מה היא דמותה המספרית והארגונית של ההתישבות החדשה, כלומר אותה התישבות שהוקמה מסוף 1948 ועד היום? כפי שאחם זוכרים, אפשר להבחין בהתישבות זו שלשה גלים היסטוריים: (א) הגל הראשון, שנמשך בערך שנה ב-1949 ומחצית 1950, היה גל ההתישבויות של יוצאי החילות של מלחמת השחרור, בעיקר הפלמ"ח ואלה שהיו סביבם. זו היתה התישבות שמבחינה כמותית כיום היא רק חמשית ההתישבות החדשה כולה מיום קום המדינה, או קצת למעלה מחמשית, אבל היא מיועדת היתה בעיקר לביזור הגבולות, ובמקומה היתה קיבוצית בעיקר. אלה הם הישובים הקיבוציים שהוקמו ע"י ארגונים שהיו בתוך ההגנה ובתוך הפלמ"ח עוד לפני קום המדינה. זו שארית התנופה ההתישבותית של תקופת הטרומ-מדינית.

(ב) הגל השני, אשר ממחינה התישבותית נמשך שנתיים וחצי-שלוש שנים, זהו גל העליה ההמונית וישוב מרחבי הארץ, שהביא בעקבותיו צורות חדשות שלא הסכנו להן עד כה בהתישבות החקלאית, וזאת בעיקר מוטבי עולים. באותה תקופה נוסדו למעלה מ-200 מושבי עולים בכל רחבי הארץ. נשתנה הכוון היסודי מבחינה חברותית של ההולכים להתישבות. כמו שאמרתי, נדמו גלגלי ההכנה של טרום-המדינה ואופי ההתישבות נקבע ע"י הגלים החדשים של העולים שהגיעו; ומאחר שהם היו משני סוגים - או שארית יוצאי מחנות השטח או יוצאי עדות המזרח - מכאן נשתנה האופי ונסב הגלגל, ועיקר העליה נקלטה במושבים בצורות של התישבות אינדיבידואליסטית, יחידות הנטענות על המשפחה, או על המשפחה המטועפת.

(ג) התקופה הסליטית היא תקופת-שלוש השנים האחרונות, שבהן קצב הקמת הנקודות החדשות נשתנה, הואש, אבל האופי המשקי ואופי התכנון של ההתישבות החדשה אף הוא נשתנה סינוי יסודי. גל זה נמשך מלפני לביש ותענך, מ-55/56 ותחילת 57. אם בכמות ההתישבות האחרונה היא לא מרובה - מספר עשרות של ישובים, הרי מבחינת התכנון, מבחינת הגישה ובעיקר מבחינת המבנה המשקי זה היה לא רק יותר יסודי, אלא גם יריעה אחרת חדשה לגמרי שאנחנו היום קוראים לה בטם כולל: התישבות איזורית. מונח זה מתהווה ע"י כמה מוטגי יסוד גם במבנה המשק, גם בצורת ההתישבות, גם בארגונה וגם ביחס שבינה וטביבתה.

שתי החקופות הקודמות יהדיו יצרו בארץ
 480 ישובים - נכס עצום. הקצה של העטיה, אין דומה לו בתולדות העמים,
 לא בהתישבות סטיכית (כזו שהיתה בארה"ב בחקופות מטוימות של עליה
 לא מתוכננת) ובודאי לא בהתישבות מתוכננת, אטילו לא בקנה-המידה הגדול
 של ההתישבות ביוון. מבחינה זו אני כל הזמן טוען - ובקונגרס הבינלאומי
 שהתקיים לפני שנה בח"א אפטר היה להיווכח בכך - שהנכס הזה של ידיעת
 המלאכה ולימוד התורה ההתישבותית, הקנה בארץ קנינים טיכולים להיות פעם
 ליצוא, ביחוד כלפי המזרח. כל המטלחות מהמזרח - מבורמה, ציילון, הודו,
 הפיליפינים - התרסמו רוטם רב, ביחוד לטוב הטליטי, ואני חושב שאנחנו
 יכולים בתורת ההתישבות ובידע שלה לשמש מקור של יצוא. לגבי ההולנדיים,
 הפינלנדיים והצרפתים למשל, אין שום ספק שמבחינת הצד המדעי של סקר הקרקע
 והתכנון וכיו"ב איננו נופלים מהם; אבל לנו יש בעיות מסך ובעיות חברת
 שבהולנד אינן. אנו עוסקים באלמנט לא-חקלאי שצריך להפכו לאלמנט חקלאי.
 אנו עוסקים בעדות טונות ומטונות שצריך להפוך אותן ליריאה חברתית אחת.
 אנו עוסקים בסכבה חברתית בעלת הטכלה והכשרה נמוכה ואנו רוצים להגביר
 בתוכה את ההטכלה ולהרים אותה, ועל כן התכנון צריך להיות מכוון למטרות
 אלו - דבר שאינו קיים בארצות ההן.

480 הישובים הללו מחלקים כדלקמן: 225

מושבנים, בעיקר מושבי עולים; 110 קיבוצים; 40 ישובים והרחבות של
 המעמד הבינוני; 20 מושבים שיתופיים; 26 החצבות במושבים ותיקים; 29
 מוסדות, חוות וחוות-גידול זרעים וכיו"ב. בתוך הרשימה הזאת כלולות
 ההרחבות, כלומר תוספת מתישבים לישובים שהיו מבחינת המנין שלהם קטנים
 מכדי להיות יצורים העומדים בטרות עצמם בדרך כלל, אולם רק כשהתוספת
 גדולה מן הקיים.

בחוק 480 ישובים אלה נמצאות כיום 32 אלף

יחידות מסך, שהן לא תמיד מתורגמות למשפחות חיות אבל הן תמיד מתורגמות
 לעובדים. במרסב או בישוב של מעמד בינוני, יחידה פרושה משפחה. בקיבוץ
 יחידה פרושה מספר החברים בקיבוץ חלקי שנים. זה לא תמיד משפחה, כי
 יש רווקים וכיו"ב. במוסדות, בחוות, בחוות אדמיניסטרטיביות (שמספרן
 5% מהכלל) הבאנו בחשבון כוח עבודה, כלומר יצירת פרנסה בשביל כוח
 עבודה של מטרנס אחד. בסך-הכל יש 32 אלף יחידות כאלה, מתוך 56 אלף
 יחידות חקלאיות יהודיות בכלל שיש בארץ, ומתוך 71 אלף יחידות
 חקלאיות ישראליות שקיימות בארץ (יהודים וערבים כאחד). כלומר, ההתישבות
 החדשה, אם נקח את כל היריעה החקלאית הישראלית על שתי העדות העיקריות
 שיש בה - ההתישבות החדשה מהווה לערך קצת פחות ממחצית, כלומר: מ-71
 אלף יחידות, בהתישבות החדשה כיום יושבות 32 אלף. עובד קבוע בפרדסנות,
 למשל, נחשב ליחידה - לפי אולו מודד. אם יש בכפר יחידות חסרות פחות
 מ-10% איננו חושבים זאת, כי זוהי התנועה הטבעית. אם יש יותר מ-10%
 אנחנו מורידים זאת מהחשבון. יש תנועה טבעית רגילה, שהיא כתחום של
 10% של המתישבים. אין זאת אומרת שהיא חייבת להיות 10%. במקרים רבים
 היא אפס, אבל מבחינה טטיטטית - עד 10% איננו נכנסים לבדוק אם באמת
 היא נמצא במקום. מעל ל-10%, מורידים מהחשבון. מבחינה זו אפשר לומר
 שאלו הן 32 אלף יחידות קיימות.

היאם יש לך מספרים על נפשות בכל מקום? היו"ר ב. אבניאל:

תוכלו לקבל זאת. מבחינה חברתית ומבחינת התנועה תמיד נטאלות טאלות: כמה ממספר

המטפחות המקורי נטאר בישוב? ופה אני רוצה להבחין את שלט הקטגוריות
 שדברתי עליהן קודם. בקיבוצים איננו יודעים, כי אין לנו אמצעי מדידי
 ואין אפשרות לזהות זיהוי אינדיבידואלי. במושבי העולים יש אפשרות כזאת,
 כי המחלקה להתישבות יודעת בדיוק את הפרטים. הסיכום הכללי של 225
 המושבים מ-1948 עד היום אומר, כי במושבים הללו התחלפו בערך 30%
 של המתישבים.

ברצוני סה להבהיר את התמונה. אפשר לחלק את
 המושבים מבחינת הסטאטיליות החברתית הפנימית, לשניים. יש מושבים
 יציבים ובהם כמעט שלא חלה תזוזה. יש מושבים שהיו מלכתחילה לא-יציבים
 ובהם השינוי יכול היה להיות 100%, ובמקרים אטוימים גם 150%. אבל
 היות ואת תשומת הלב מרכזים דוקא בישובים שהם לא יציבים - והם אף פעם
 לא היו יותר מ-15% מכלל המושבים (וזה כמעט 50 מושבים) - הממוצע הכללי
 לאחר טאתה עושה את החשבון הכללי, הוא קצת פחות מ-30%. על כן אל נא
 תסיקו מאותם המקרים טבהם המבנה החברתי היה מלכתחילה לא-יציב והביא
 לידי כך שלפעמים אוכלוסית הישוב נתחלפה ככל מאת אחוזיה, ויש מקרים
 שעברנו בהם שני טיבובים וחצי.

אם תטאלו אותי לדעתי, אין קטר בין המצב הכלכלי, ואטילו לא המצב הבטחוני של הישוב לצי דרגת היציבות הפנימית.

לדעתי, היציבות הפנימית נגרמת בטל גורמים סנימליים-חברותיים שהיום אמטר כבר להצביע עליהם. אביא רק מטמר דוגמאות בכל עדה ועדה. נקח את עולי תימן, למשל. יש ישובים שעברו חבלי לידה עצומים מבחינת הנתגלותם מבחינת בטחון גרוץ, חוסר מי פתיה, תקופה ארוכה עד שנברנו הבתים, מטק שהתפתח בקושי בטל קטנים אובייקטיביים ובטל סגיאות של המחלקה להתישבות זכ"ו"ב. גבעת יערם הוא מטק טעבר חבלי לידה עצומים ובכל זאת הוא יציב ביותר. לעומת זאת אם אני לוקח מטק כתנאים מצויינים, כמו אליקים, בני העדה העדנית - זה גוף שהתפורר לחלוטין. אחריו בא גוף שני והוא יציב לחלוטין. נוכחנו לדעת סגדמי היציבות בעיקר - ואינני רוצה להגזים ולומר שלתנאים כלכליים ולתנאי בטחון אין השפעה; מידת פגיעה של מסתננים, מעמטת השמירה וכ"ו"ב; אבל לא הייתי אומר טאלה הם גורמים קובעים. קובע המבנה החברותי הסנימי של הכפר, ונוכחנו לדעת שאם הכפר היה גרעין מרכזי יציב, שמבחינה מספחתית, מבחינת החמולה היתה לו השפעה על כל הכפר ולא היה מקום להפרדה - הכפר הזה נטאך יציב. אם לאומת זאת היו בתוך הכפר שני גרעינים כאלה, או לפעמים שלשה, הרי החכוכים האתניים הפנימיים (אף על פי שקטה לפעמים להבחין בין חלק אחד למסנהו והחכוכים בתוך העדות לעתים לא נופלים מהחכוכים בין העדות), הבקיעים הכלתי-נראים לעין האלה, שטוט קרני רנטגן לא יכולים לגלות אותם, הם הגורמים הראשיים לאי-סטאביליות ולהתמוטטות של הכפרים. זו עובדה שלא ידענו עד לפני שנחיים-טלטל, ולאחר שנודעה לנו השתדלנו לתכנן את הישובים בהתאם לכך. לכיש ועדולם מתוכננים כבר באופן זה.

מבחינת היט המטקי, אמטור לכם כמה מטפריט. בהתישבות החדשה כיום חצי מיליון דונט טטחי טלחין, שהם מחצית טטחי הטלחין כמדנינה.

היו"ר ב. אבניאל: למה אתה קורא התישבות חדשה?

ד"ר ר. וייץ: זו התישבות שאני מדבר עליה - כל מה שהוקם מיום קום המדינה, כולל אותן ההתרחבויות שמהות יחידה בפני עצמה. אם נזכור שהתישבות החדשה הזאת היא 50% של החקלאות הישראלית ובערך 65% של התישבות היהודית (32 אלף יחידות מתוך 56 אלף), קחו לכם את קנה-המידה האוכלוסייתי הזה וחסו את היט המטקי כלפי קנה-המידה ואז תדעו איפה החלנו להגיע ואיפה אנחנו רחוקים להגיע לכלל השוואה של התישבות החדשה עם התישבות הותיקה. אין זאת אומרת שזה ישווה מבחינת ביטוט ויעילות מטפריט. כאמור, טטחי טלחין - 500 אלף דונט, שהם מחצית טטחי הטלחין בארץ. מזה 90 אלף דונט מטפריט טלחין, טמהם 63 אלף דונט הדרים. בהדרים, מתוך 63 אלף דונט, 13 אלף דונט הם הדרים נטוטים ונטוטי פרי עיקר, שנפלו בחלק מטכצות מטוים, בחלק הנחלאות המטוים של התישבות החדשה. 50 אלף דונט ניטפו ע"י המחלקה להתישבות במטך 4-5 טנים האחרונות, - 50 אלף דונט מתוך 80 אלף דונט מטפריט הדר חדשים טניטעו על ידי המדינה. כלומר, המחלקה להתישבות, במטך ארבע הטנים האחרונות נטעו פרדטים יותר מאטר כל שאר הגורמים יחדיו. התחלנו רק לפני חמט טנים בקצב של 4000 דונט לטנה. הטנה הגענו לקצב של 10 אלפים דונט ואנו מתכווננים כטנה הבאה להביע לקצב של 15 אלף דונט. טך-הכל אנו רוצים להגיע בתחמי התישבות החדשה - לפי טקירות חדשות של טיב הקרקע טם - ל-95 אלף דונט הדר. כלומר, אם נניח שמטפריט הדר בארץ בעטר הטנים הקרובות יגיעו לטטח של 300 אלף או 280 אלף דונט, הרי חלקה של התישבות החדשה בטטח זה יהיה טלים.

היו"ר ב. אבניאל: אבל בהתישבות החדשה ממש, כלומר עולים חדשים מיום קום המדינה - כמה יש בידיהם כבר טטחי הדר מניבים מן המטעים הנטוטים, וכמה מן האדמות שהמחלקה להתישבות נטעה, ומתי יהיה הטאר? אני מעוניין לדעת איזה חלק מפרי הדר מטמט לקיום להתישבות של עולים חדשים, ואיזה חלק ניתן לישובים - אם טרטיים, שיחופיים וכו'.

ד"ר ר. וייץ: החלק הנוטא פרי הוא רק המטעים הנטוטים, ואלה בהתישבות החדשה בכללה מהווים כ-13 אלף דונט. מזה כ-10 אלפים דונט במוטבי עולים וב-3000 דונט כקירוצים (במטפריט עגולים). 50 אלף הדונט החדשים טניטעו בעיקר בארבע הטנים האחרונות, הם שלשה רבעים בתחום המוטבים וכרבע בתחום קירוצים וחלות. אבל כולט עוד טרט נוטאטי פרי. החלק הקטן שלהם יתחיל להניב פרי בעד טנתיים והחלק העיקרי בעוד ארבע טנים.

נוסף לכך מטפריט בעל, העיקר באיזורים הדרריים, 40 אלף דונט, טמהווים 35% של מטפריט בעל בארץ. ברפת יש כיום בהתישבות החדשה 32 אלף ראט, שהם 37% של העדר הארצי. כצאן - 57 אלף ראט, שהם 50% של העדר הארצי. כלול בהתישבות החדשה יש קצת פחות

ממיליון וחצי מטילות, טלדעתי זה כ-30% של המטילות בארץ (עם הפרגיות).
ערכו של הייצור החקלאי בהתייטבות החדשה (לא כולל את הייצור ההדרים) הוא
כ-40% מהייצור הכללי. זהו היט של ההתייטבות החדשה.

הייתי אומר, שלפי קצב האמצעים שעמדו
לרשותנו, ובעיקר לפי קצב פיתוח מקורות המים, שהם הם המנחה העיקרי
דלקובע העיקרי של פיתוח ההתייטבות החדשה, - מאחר שכבודנו לא ייחד
בעיבוד בעל, טאינני חוסב את זה לקנה מידה ראוי לסמו מבחינה חקלאית;
הפיתוח האמיתי הוא תולדה ישירה של הבאת המים לטדה. אם נביא בחשבון
שלטת גורמים אלה, אני יכול לומר שעד לפני שנתיים החלוצה ההתייטבות
החדשה בעיקר בהסקעות-יטוד, במבנה המטק שלה; בנתיים, בהפחת צנורות ראטיים,
כמבני מטק וכיו"ב. רק בשנתיים האחרונות, ובעיקר בשנה האחרונה התחילו
הסקעות היטוד הללו לשאת את הפרי והקצה שלהן לגבר וילך.

ועל כן עכשיו - וכטאני אומר עכשיו, אני
מתכוון בשנה-השנתיים האחרונות - נכנסת ההתייטבות לבעיות המטק העיקריות.
התקופה הקודמת טימטה תקופת-מעבר של לימוד המלאכה, יציבות חברותית,
הפיכת העולה לחקלאי, לימוד אלפא-ביתא של החקלאות, ידיעה איך להטיק את
תחילת היבולים מהטדה. עכשיו עולה ההתייטבות בקצב גובר והולך ובקנה
מידה גדול על בנת הייצור החקלאי, והיא עולה בהיטגים אינדיבידואליים
ראויים לשמם. כיום היבולים בהתייטבות החדשה מטיגים בקצב מהיר את היבולים
המניחים את הדעת של ההתייטבות החתיקה.

אם לטכס בנוטחה כללית, הייתי אומר: תקופת
הגידול והילדות, תקופת ההסתגלות של ראטי-הפרקים שהם הכרחיים למסכת
העיקרית של החקלאות עברה, ולדעתי עברה בהצלחה והוכיחה את עצמה.
ההתייטבות החדשה עכשיו נכנסת לבעיה העיקרית - הבעיות הכלכליות ובעיות
הייצור, וכאן מתחילות פרטות לגמרי חדשות שעד עכשיו לא עסקנו בהן.
אנחנו עסקנו באבות המלאכה, הייתי אומר - בבי"ס של לימוד דרדקי, איך
חורטים ומה זה מים וכו'. ועכשיו מתחילה הפרטה העיקרית - הפרטה הכלכלית:
בעיות היטוד של המטק, של ההתייטבות החדשה, ומכאן של המטק כולו. אבל
אני מציע לא להיכנס עכשיו לזה, כי מכאן אני עובר כבר לחלק השני של
סקירת. אומר רק בראטי פרקים מה הבעיות שרציתי להעלות.

(א) מה הם שיפוט המטק; האם יש צורך
בדיפרנציאציה או לא; האם הכוון לעתיד צריך ללפת לפי חוקי המטק המעורב
הקלאטי, או אנו חייבים לטטוח ממנו; (ב) מה הן הבעיות המסקיות הספציפיות
לשפוט המטק חדשים שהולכים ומתבססים בהתייטבות החדשה - מטק הטדה, שעליו
היה ויכוח רב, מטק ההדר ולאחרונה הבעיות החמורות ביותר: כיצד נפתח את
מטק ההר. (ג) רציתי אחר כך לדבר על טיטת ההתייטבות של הקיבוצים - העתיד
של פיתוח הקיבוצים ובעיה הטיטה של הקיבוצים המודרניים, שנכנסה לאחרונה.
(ד) ולאחרונה - מה צריך לעשות להתייטבות הקיימת כדי שתהיה חי הנוטא את
עצמו ונוטא את החלק המתאים ממבנה הכלכלי של המדינה. או ביתר קיצור,
מה צריך בכדי לבסס את הקיים.

היו"ר ב. אבניאל:
על הבעיות העיקריות נשמע, כאמור, בישיבה
מיוחדת לאחר הפגרה. אני מציע שנסתפק
בטאלות קצרות על מה שטמענו. אציג כמה טאלות: (א) מה ההתייטבות בכללה,
החקלאות בכללותה מסמקת לנו מתצרוכתנו - אבל לא בצורה כללית, אלא
פירוט לגבי חלבונים, כך וכך טונות, טמנים, דגים, כטר, חלב, ביצים
וכו' - בכמויות ובערך כסטי. (ב) אני מאד מעוניין לדעת איזה מספר מאלה
שהוטבנו על הקרקע נקלטו קליטת-אמת; זאת אומרת טאני כבר יודע כי הם
קטורים בטבורם לקרקע ואינם יוטבים כאילו במוטב עולים אבל למעשה
מתפרנטים מעבודות-חוץ או מעבודת דחק. אם תוכל גם לחלק לנו בצורה
יותר מפורטת - אולי ברטימה - מה שהבאת לנו היום, כי כך נוכל לבחון
באיזו מידה התגברנו כבר על הקטיים ועברנו את מחלות הילדות, ובאיזו
מידה אנחנו עוד עומדים במצבים שעלולים לתשתנות.

ט. טורט:
אם נקבל את ההנחה שמתוך 30 אלף המספחות
שנמצאות בהתייטבות החדשה התחלפו כ-10 אלפים,
היה כדאי לתת איזה תיאור לפי טנים - כמה מזה ב-1949 וכו'. כן היה
כדאי להביא לנו מההתייטבות החדשה טתי רטימות: (א) רטימה של נקודות
יטוב שהן מבחינת יציבות אינן מהוות כל בעיה, עם מספר המתייטבים בכל
מוטב; (ב) רטימה של נקודות יטוב שהן בכלל מלאות. כן חשוב היה שנקבל
תיאור מה הוטקע בצאטורה בהתייטבות החדשה ומה הצורך להמטיך עד כדי
ביטוטת, לפי המוטגים המקובלים - גם במטפרים וגטבנאטורה. כדאי היה
לקבל על כך תיאור של רקע, מתוך מה אנטיט נזקקים לעבודות חוץ.

א. וילנטקה:
(א) אבקס פרטים בעניין מצב החובות של ההתייטבות
הצעירה; (ב) איך חוטבים המוסדות המיטבים
להתגבר על מצוקת האטראי; (ג) מה בעניין מצב הרביית הנוכחי, בקטר עם חוק

הרכיב המכטימאליט שנחקבל בכנסת, בקטר עם המצב המעטי.

ט. טורט: היה כדאי גם לטמוע לאחר הפגרה על תכניות המחלקה להתיטבות לביטוס, בקטר עם ההלואה העתידה להתקבל.

מ. אולמרט: מה הן ההכנסות המסוערות של התכנון בכל צורות המטק - בהר, מיטור וכו' ובאיזה מחירים הם חושבו.

היו"ר ב. אבניאל: אני מעונין בכך גם לגבי אותם המטקים שכבר מכניטים. מה מכניטים היום.

מ. אולמרט: (ב) כמה טרקטורים ומה המיכון בכלל שנמצא בהתיטבות החדשה, ומה היחס של המיכון הזה לכמות האדמה טברטותם בהטוואה עם המצב שלפני קום המדינה. (ג) כמות המיט המתוכננת טופית ליחידה בקיבוץ, במוטב ותיק ובמוטב חדט, וכן כמות המיט בטועל בנ"ל. אותו דבר לגבי מכטת הקרקע לפי שיטות המטק, ובאותו שיטוט - לפי חלוקה לקיבוץ ומוטב. (ד) הטכות הכללי של ההטקעה עד היום אך ורק בהתיטבות החדשה. (ה) כמה מהטכומים האלה הוטקעו במוטבים אטר גם לפי דעתך היום התפרקו.

ד"ר ר. וייץ: כלומר, כמה מהטכומים הוטקעו על קרן הצבי.

היו"ר ב. אבניאל: אבקט הסבר בענין טיטת חתימת החודים עם המתיטבים החדטים. ואטר לטיטת הסיווק - על איזה טינוויים בטיטת הסיווק אתה ממליץ. מה היתה מכטת הקרקע בהתיטבות היהודית עד קום המדינה ומה היא מכטת הקרקע שבידיה כיום, לפי חלוקה לטיפוטים הטונים: טלחין, בעל וכו'. באיזה צורות הטקענו כספסם בהתיטבות שהיתה קיימת עד קום המדינה - ז.א. ההתיטבות הותיקה ובאיזה צורות, וכמה הטקענו בהם מיום קום המדינה ובאילו צורות.

ד"ר ר. וייץ: את הטאלה האחרונה יט לחכנות לטר החקלאות. בטיום, רק כמה הערות. לא הייתי רוצה שדברי יתפרטו כאן כאילו הכל טוב. לא נכון. מובן, כטאני מוסר סקירה על היט, בנוהג טבעולט צללים של העבר נטכחים ונטאר החיוב; וכאטר נותנים דו"ח על העבר, זה לרוב חיובי. וזאת אינני רוצה לומר - שההתיטבות החדשה איננה עומדת בפני בעיות תמורות ביותר. אבל לא נגעתי בהן מטום שהסקירה הזאת טנתתי לא כללה זאת. הכל יהיה טוב, אם נדע להתגבר על הבעיות. על כל טאר הטאלות אענה בפעם הבאה.

היו"ר ב. אבניאל: אנו מתכננים גם טיור בהתיטבות הותיקה והחדטה מן הצפון עד הדרוט במטך יומיים או שלטה. למעטה מטרד החקלאות כבר טיור זאת לפני טבוע, אלא טבקטנו לבטל את הטיור בגלל העדרם של חברים רבים. עם חידוט העבודה נקים טיור כזה ונבוא בדברים גם אתך.

ד"ר ר. וייץ: ברצון רב, כי אין טוב ממראה עיניים.

- - -

ג) חוק הפיקוח על מצרכים וסירותים

היו"ר ב. אבניאל: לפי בקטת טלטה חברט היטיבה מחר לא תתקיים ולכן נטיים את קריאת החוק היום.

מר נגבי: היתה טאלה של ח"ב אולמרט בקטר לאגודות טיתופיות. המטלה מוכנה בנקודה זו לוותר ולהכניט תיקון טיאמר, כי אט הגוף המואגד הוא אגדה מיתופית, זה יוכל להיות מושל רק על האגודה המרכזית (מה טקוראית "סנטפאל טוטייטי") ולא על האגודות המסונפות.

היו"ר ב. אבניאל: אני טולל את כל הטעין הזה ומציע לכחוב רק "כל תפקיד טטר רטאי למטרו לפי חוק זה, רטאי הוא למטרו גם לגוף מואגד" וכל הטאר למחוק. אני טולל שהוא יוכל לבטל את התקנון של הגוף המואגד, וזה עיקר טענזי.

התיקון שהציע מר נגבי חשוב מאד, ולדעתי אין לקבל את התיקון של היו"ר כי הוא מרוקן

ט. טורט:

את הסעיף הזה מכל תוכן.

בלי הסימא אין בכלל צורך בסעיף.

ד"ר לבנטל:

טוכם: א) לא לקבל את הצעת היו"ר. (זכות הסתייגות)
ב) לכתוב כי במידה שהמדובר בגוף מואגד שהוא אגודה סיתופית, זה יוכל לחול רק על אגודה סיתופית מרכזית.

סעיף 31

בישיבה האחרונה רשמתי לטעם זהירות, הסתייגות לטר המסחר והתעסיה לגבי סעיף 31. אני

ד"ר לבנטל:

מסיר את ההסתייגות הזאת.

סעיף 35

אני מבקש בסעיף זה לא יידון היום. בממשלה עוד אין החלטה, אבל הכוונה היא בסעיף זה כמעט כולו יימחק ותיטאר ממנו רק ההתחלה - בענין האגרות - עד המלים "לצורך חוק זה".

מר נגבי:

לא תהיה התנגדות להצעה זו, אולם ההתנגדות היא בטטח אחר לגמרי. אני מציע שייאמר:

היו"ר ב. אבניאל:

"טכום האגרה יהיה אחיד עבור אותו סוג של סרות, רסיון, היתר או מסמך".

אם יש הצעה להסרות את הדיון, אני מציע שלא ניכנס לדיון.

ט. טורט:

שמעתי סגם אם יסנו, אין מתכוונים לסנות את הריטא. הסתייגותי היא לריטא, ואני טוען שהאגרות חייבות להיות אחידות בשביל כל סוג של היתר ורסיון.

היו"ר ב. אבניאל:

טוכם: להשאיר הסעיף פתוח עד לקבלת הצעה סופית מטעם הממשלה.

סעיף 36

בשביל כל העבירות על חוקי הפיקוח יש פרוצדורה מטפסית מסוימת שהכנסת לקבעה, ואנו עכסיו מכניסים את הענין הזה במסגרת אותו החוק.

מר נגבי:

יש לי רוטם שהחלטנו במקום אחר, טאת החטבונות והקבלות והפנקסים הוא חייב להחדיק 6 חדשים.

היו"ר ב. אבניאל:

טוכם: לקבוע הגבלת זמן של 6 חדשים.

סנית, אני מציע לכתוב: "העלים, הסמיד או סירב להראות לאדם מוטמך כל פנקס או מסמך אחר הנוגע לעיטקה הנידונה".

היו"ר ב. אבניאל:

אבל אז אתה מוציא לגמרי את ענין החקירה.

מר נגבי:

אפשר להכניס את מוסג החקירה, לגבי הענין הנדון הקטור למקרה המסויים של החקירה.

היו"ר ב. אבניאל:

טוכם: לכתוב: "הנוגע לחקירה הנערכת".

עד עכסיו העונש החמור ביותר שהוטל היה שנה וחצי, ובערעור בשלו זאת.

מר נגבי:

אני סבור שההוכחה צריכה להיות הפוכה: "אטם בעכירה גם מעכידו... העבריינ אט היה יטוד טביר להניח שהעכירה נעשתה בידיעתו".

היו"ר ב. אבניאל:

זה כאילו לא כתבת כלום. דבר שלילי אי אפשר אף פעם להוכיח.

מר נגבי:

אם מאסימים אדם, חיובים להוכיח שהוא אטם.

היו"ר ב. אבניאל:

ד"ר לבנטל:
זו בעיה דרינית מאד הנוגעת לטאלה, אם
השאלה אחריות שבטילזטית על מישהו, או אם
בטעת חירום הנהיגו את העקרון של אחריות אבטולוטית.

טובים: א) לא לקבל את הצעת היו"ר הועדה (זכות הסתיגות)
ב) לקבל את הצעת הנוסח של הממשלה.
ג) לכתוב בטעירף-קטן (ד): "חבר הנהלה פעיל".

היו"ר ב. אבניאל: מדוע צריך בטעירף-קטן (ה) מסהו מיוחד?

מר נגבי: זה יטנו בחזק לחיקון דיני עונשין (דרכי עניטה).

היו"ר ב. אבניאל: אני מציע למחוק המלים "לפי בקשת היועץ המטפטי לממשלה או נציגו". אני רוצה טבית-המטפטט יוכל בכל מקרה שהוא רוצה, ואיני מוכן למסוד ליועץ המטפטי זכות זאת.

מר נגבי: אני מסכים טמלים אלה יימחקו.

טובים: למחוק המלים "לפי בקשת היועץ המטפטי לממשלה או נציגו".

סעיף 37 - נ ת ק ב ל

סעיף 38

מר נגבי: דוקא במקרים אלה לא רצו טכל מקח יוכל להגיש תביעות, אלא טקודם טל תבדוק זאת הרטות המטפטיית. לפי טעירף זה אומרים טלא תהיינה קובלנות פרטיות.

היו"ר ב. אבניאל: לפי טעירף זה לא יהיו גם חמטים אחוזים טל הגטת מטפטים, למרות שנעברה עבירה.

מר נגבי: בין כה וכה אין חובה טל הגטת מטפטים בארץ.

היו"ר ב. אבניאל: דוקא בענין זה יש להילחם בעד החמרה, ואם לעברה עבירה חיובים להגיש מטפטט; ופה כתוב טהוא זכאי גם לא להגיש, ואת זאת אני טולל. אני מציע להגיד, טאם יש יטוד לחטוב טעבר עבירה, חיובים להגיש מטפטט. בית המטפטט יקבע אם יש אטמה ומה העונט טצריך להטיל.

מר נגבי: אתה איפוא מוטיף טעירף נוסף, אבל אינך מבטל מה טכתוב פה. פה נאמר רק טאין קובלנות פרטיות ולא טל פקטים וטוטרים, אלא אם יוגט כתב אטמה - יוגט רק על ידי היועץ המטפטטי לממשלה והמנגנון טלו.

היו"ר ב. אבניאל: אני רוצה למנוע אפטרות זו מהיועץ המטפטטי או בא כוחו, להגיש מטפטט או לא.

א. וילנטקה: טעירף זה מעמיד למעטה את היועץ המטפטטי מעל לחוק. זה מנוגד לכל עקרון דימוקטטי. יכול להיות מצב טלא יהיה לכל החוק ערך בגלל טיקול דעתו טל היועץ המטפטטי. אני חוטבת טאת התביעה יכול להגיש גם אזרח רגיל, אם הוא מבחין בעבירה. על כן אני אומרת כי מי טעובר עבירה חיובים להגיש תביעה נגדו, ובכל אופן אין להתנות טעירף זה בטיקול דעתו הבלעדי טל היועץ המטפטטי.

ב. אזניה: אני מציע טטעירף זה יידון בנוכחות היועץ המטפטטי.

מר נגבי: גם אם טעירף זה לא יהיה, יכול היועץ המטפטטי לעכב ולא להגיש.

ד"ר לבנטל: הכוונה בטעירף זה, באמת להוציא אפטרות להגיש קובלנה פרטית, בעקבות המחכונת המקובלת בטטח זה. מדובר פה בעבירות כלכליות ואין רוצים לתח לכל אזרח, טאין בידינו נתונים ומטמכים ונטיוף וידיעות, להגיש קובלנה פרטית כדי לתנקט כמיטהו ואולי לקבל חומר למטפטט אזרחי.

א. וילנטקה:
נניח שפירמה גדולה עברה עכירה לטי חוק זה וליועץ המטפטי יש קשרים אתה ואיננו רוצה להגיש תביעה. מי יהיה מוטמן לחבוע בירור העניין?

היו"ר ב. אבניאל:
יש לי בעניין זה עמדה ברורה, גם אם החוק הכללי מחייב אחרת: איננו רוצה למטור לדיסקרציה של מישהו סמכות להחליט - אם יש חומר להאטמה - לא להגיש תביעה. אבל איננו יכול להחנגד אם תעמדו על הדעה. סנסמע בכ"ז את היועץ המטפטי. אמנם נכון, איננו מוכן לפתוח פתח לכל מי שירצה להגיש קובלנה טרשית ולא כל הלשנה יטחבו לבית-המטפט, אבל האינטסנציה האחראית חייבת למטור את הקובלנה.

סעיף 39

היו"ר ב. אבניאל:
האין לה סמכויות שלא היינו צריכים לתת לטר אמטרות להעבירן?

ד"ר לבנטל:
אין במציאות אפשרות להעמיט על הטר את עול הכניסה לכל הפרטים האלה. זה היה מוטיף רק פורמאליזם מוגזם לו היו מוכרחים להחתיים את הטר. לדעתי יותר כן העניין כסהפקיד האחראי עצמו חותם על הצו, והסעיף נראה לי איפוא כפי שהוא.

ב. אזניה:
העניין אינו נראה לי כך. יש מוסד טטמו ועדת הטרם הכלכליים והיא דנה בקביעת מחירים, בין היתר. ועדת טרים היא למעלה מטר, ואם היא עוסקת בכך מדוע לא יעטוק הוא? נראה לי כי הטר צריך לקבל את האחריות היטירה. אני בעד מחיקת טעיף ב', מלבד ענין קביעת המנות.

ט. טורט:
ועדת הטרם קובעת קו מדיניות, ויש ועדת מחירים בינמטרדית טעוסקת בפרטי הדברים. אני חוטב טטוב לפצל את האחריות וטהמפקת על המזונות יסא באחריות ויטרם את הצו. האחריות יטנה, אולם כלפי הציבור לא מופיע הטר אלא הטרות המוטמכת טעוסקת בפרטי הדברים. לסם מה ליצור את הפיקציה בטאחריות הטר ממילא קיימת?

ד"ר לבנטל:
אני סבור כי הצעה זו נולדה מסיקולים פרקטיים בלבד, ולא עקרוניים. כמובן, אמטרות גירטה סגם הטר יחתום על זה. ייתכן שלא תהיה התנגדות למחוק זאת, ועוד נברר את העניין.

היו"ר ב. אבניאל:
אם לא תהיה התנגדות הדבר יימחק ותתקבל נוטחת ח"כ אזניה - מלבד ענין קביעת המנות. אם תהיה התנגדות, אני אגיש הטתייגות.

סוכם: להמתין לתשובת טר המסחר והתעסיה.

טעיף 40 - נ ת ק ב ל

טעיף 41

מר נגבי:

במקום טעיף קטן (4) יבוא: "חקנות טעת תירום, פיקוח על אטפקה וטירדותם חיוניים".

היו"ר ב. אבניאל:
מדוע בטעף קטן 41 (ג) אי אפשר להכריז מחדט? אם יגידו טזה לא ניתן לביצוע מבחינה טכנית?

אני מוכן לנטות לטקול.

ד"ר לבנטל:

בפרקטיקה יש בערך 80 צוים ומלבד זאת יש המון צוים איסיים, וזה באמת יגרום קטיים טכניים גדולים.

היו"ר ב. אבניאל:

האינך סבור טאחוז ניכר מאד מהצוים למעטח אין טומריים עליהם ואינם פועלים יותר?

ד"ר לבנטל:

זו טאלה אחרת, אם הפקוח אפקטיבי או לא. אנו סבורים טיש צורך בקיום צוים אלה. אחרת לא היו מקיימים אותם.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מוכן לוקטאיר נוטח זה בתנאי טהממטלה תקבל לתטומהו לבה את מטאלתה טל ועדת הכלכלה ותצווה לבדוק את הצוים ולבטל כל אותם דברים טאינם קיימים למעטח.

ט. טורט: אני חושב שהממשלה בודקת יום יום ואינה מקיימת חוקים וצווים מיוחדים. לא צריכה להיות החלטה של ועדת הכלכלה בענין זה.

היו"ר ב. אבניאל: מעמיד להצבעה את הצעת ההחלטה, סועדת הכלכלה קבלה לתשומת לבך את הודעת נציגי הממשלה, שהם לוקחים לתשומת לבם את מטאלתה של הועדה, לבדוק את כל אוחס הצוים האיטיים והכלליים ולבטל את אלה שאינם פועלים.

ט. טורט: אני לא הבינתי טיט פה הודעה של הממשלה.

היו"ר ב. אבניאל: אני יכול להסתייג ולדרוש שזה לא יקבל תוקף רטרואקטיבי, ולומר כי מחוך טמונים הצוים הכלליים ומאות הצוים האיטיים יט לפחות 50% כאלה שהם "מתיים"; או טיקימו אותם, ואם אין בהם צורך טיבטלו אותם. הוטבר שמבחינה טכנית זה קטה, ועל כן הצעתי את ההחלטה על מטאלת הועדה. היות ועד כאן היו חוקי הגנה של טעת חירום ועכטיו זה חוק-קבע, תואיל הממשלה לבדוק את כל הצוים הכלליים והאיטיים שהיא הוציאה. מה שהיא חוטבת טיט להטאיר - תפרטם, ומה שהיא חוטבת טאין להטאיר - תבטל, ומה שהיא חוטבת טקיים - תדאג לבצע ולא להטאיר זאת כטיקציה. על כן אני מציע למחוק את הסעיף כטי שהוא כתוב ולחייב את הממשלה לתת טוב תוקף לכל הצוים הכלליים והאיטיים. 30% או 40% של הצוים, כיום למעטה קיימים רק על הנייר והממשלה אינה מטגיחה ואינה תובעת ביצועם.

טוכס: לא לקבל את הצעת היו"ר (זכות הסתייגות)

היטיבה ננעלה בטעה 13.45